

## **Matkatoimistomyynti vahvaan kasvuun vuonna 2022** **- Kurottavaa pandemiaa edeltävään tilanteeseen vielä riittää**

Kahden alaa riepotelleen koronavuoden jälkeen kansainvälinen matkustus lähti vihdoin reippaaseen kasvuun vuonna 2022. Covid-19-pandemiaan liittyvät matkustus- ja kokoontumisrajoitukset estivät vielä vuoden ensimmäisinä kuukausina monen matkailuyrityksen toiminnan käynnistämisen. Etenkin kansainvälisen matkustuksen parissa toimivat ja siitä riippuvaiset matkatoimistot, matkanjärjestäjät, kuljetus- ja majoitusyhtiöt, valuutanvaihtoyritykset, matkaoppaat ja lukuisat muut toimijat olivat odottaneet laajojen rokotusohjelmien ja muiden terveysturvallisuustoimien mahdollistavan matkustuksen käynnistymisen jo vuoden 2021 lopulla, mutta elpymisen alkua saatiin odottaa huhti-toukokuulle 2022 saakka. Osa yrityksistä sai matkatarjontansa käyntiin jo kevään ja kesän aikana, mutta monilla toiminnan todellinen startti nähtiin vasta alkusyksystä. Tästä alkaen kasvu on ollut vahvaa. Alkuvuoden menetetyt kuukaudet heikensivät kuitenkin väistämättä koko vuoden lopputulosta.

Suomen matkailualan liiton (SMAL) keräämien, pääosin liiton jäsenyrityksiltä saatujen ennakkotietojen mukaan matkatoimistoalan kokonaismyynti ilman alan sisäistä kertautuvaa myyntiä oli vuonna 2022 noin 1 300,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 vastaava luku oli noin 307,4 miljoonaa euroa ja ennen pandemiaa vuonna 2019 alan kokonaismyynti oli noin 2 038 miljoonaa euroa. Näin ollen matkatoimistoalan kokonaismyynti kasvoi vuonna 2022 edellisvuoteen verrattuna lähes 323 prosentilla jääden kuitenkin vuoden 2019 kokonaismyynnistä reilut 36 prosenttia.

### **Työ- ja vapaa-ajanmatkustus elpyneet samaa tahtia**

Yrityksille ja yhteisöille tapahtuvan liikematkamyyntin sekä tapahtuma-, kokous- ja ryhmämyyntin arvo oli noin 410,4 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua edellisvuoden työperusteisten matkojen myyntiin 263 prosenttia. Kun tilannetta verrataan vuoden 2019 vastaavaan myyntiin, pudotusta oli edelleen 40 prosenttia.

Lentäen tehtyjä matkapaketteja koskeva tilastointi perustuu suurelta osin etukäteen suunniteltuun matkanjärjestäjien sarjatuotantoon. Mukana tilastoinnissa ovat myös matkapaketit, jotka matkanjärjestäjä on räätälöinyt asiakkaan toiveiden mukaan tai jotka matkustaja itse on koostanut paketiksi matkanjärjestäjän nettisivujen avulla. Lentopohjaisten matkapakettien tilastoinnin ulkopuolelle jäävä matkapakettimyynti on sisällytetty myöhemmin mainittavaan *muuhun matkatoimistomyyntiin*.

SMALin laatimassa lentäen tehtävien matkapakettien tilastoinnissa mukana olevien matkanjärjestäjien matkapakettimyynti kääntyi selvään kasvuun kahden vuoden romahduksen jälkeen. Myytyjen vapaa-ajanmatkojen määrä oli reilut 518 000, missä oli kasvua hurjat 344 prosenttia edellisvuoden määrään nähden. Kun matkojen määrää verrataan vuoden 2019 tilanteeseen, matkustajamäärä oli kuitenkin yhä 41 prosenttia miinuksella. Tässä tilastoinnissa mukana olevien matkanjärjestäjien liikevaihto matkapakettien osalta oli 494,7 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna liikevaihto kasvoi 374 prosentilla. Vuoden 2019 tilanteeseen verrattuna myös euromääräinen liikevaihto oli edelleen 34,5 prosentin takamatkalla.



## **Kotimaanmatkailu ja laivamatkustus kannattelevat kasvua; Suomeen suuntautuvan matkustuksen palautuminen hitaampaa**

Muun matkatoimistomyynnin arvosta tai jakaumasta ei ole käytettävissä täsmällistä tietoa. SMAL on kerännyt vuosien varrella jäsenistöltään laajasti tietoja matkatoimistojen erityyppisten matkojen myynnistä. Mukana on ollut bussi- ja/tai laivapakettien sekä erityisteemojen ympärille rakennettujen matkapakettien ohella erillisinä ostetut matkailupalvelut. Muuhun matkatoimistomyyntiin on sisällytetty myös kotimaankohteisiin myydyt lentopohjaiset matkapaketit sekä ns. incoming-matkamyynti eli suomalaisten matkatoimistojen koostamat, Suomessa tai sen lähialueilla toteutettavat matkat, jotka on myyty suoraan tai toisen matkanjärjestäjän kautta ulkomaalaisille matkailijoille.

Muun matkatoimistomyynnin arvon arviointi on normaalioloissakin haasteellista johtuen muun muassa siitä, että suuret ulkomaalaisomisteiset online-matkatoimistot eivät ole enää fyysisesti läsnä Suomen-markkinoilla eikä suurin osa niistä ole enää SMALin sateenvarjon alla. Saatavilla olevien tietojen pohjalta arvio muun matkatoimistomyynnin euromääräisestä arvosta noudatteli samoja muutostrendejä kuin työperusteisen matkustuksen ja lentopohjaisten matkapakettien myynnin. Arvio muun matkatoimistomyynnin arvosta vuonna 2022 oli noin 395 miljoonaa euroa, eli kasvua vuoteen 2021 oli reilut 339 prosenttia. Vuoden 2019 myynnistä tälläkin sektorilla jäätiin noin 33 prosenttia. Tämän sektorin palautuminen oli laiva-bussimatkojen ja koko pandemian ajan suhteellisen hyvin pärjänneen kotimaanmatkailun varassa. Suomeen suuntautuva matkustus oli Lappia lukuun ottamatta vielä takamatkalla pandemiaa edeltävään aikaan verrattuna.

## **Matkatoimistojen myymät kansainväliset ja kotimaan reittilennot**

Matkatoimistoissa myytyjen kotimaan ja kansainvälisten IATA-lentolippujen bruttoarvo (sisältäen verot ja veronkaltaiset maksut) vuonna 2022 oli 575,9 miljoonaa euroa, missä oli kasvua peräti 264,6 prosenttia vuoden 2021 myyntiin verrattuna. Pudotusta vuoteen 2019 oli kuitenkin edelleen 45,6 prosenttia.

Euroopan maiden yhteenlaskettu BSP-lentolippumyynti kasvoi vuonna 2022 yli 150 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna ja lähes 280 prosenttia vuoteen 2020 verrattuna. Pandemiaa edeltävään aikaan eli vuoteen 2019 verrattuna Euroopan yhteenlaskettu BSP-lentolippumyynti oli kuitenkin 27 prosentin takamatkalla. Kokonaislukuja olivat vetämässä alaspäin Suomen ohella muun muassa Ruotsi -36,9 %, Alankomaat -36,7 % ja Saksa -34,5 %. Muutamilla markkinoilla, kuten Kreikka +23,5 %, Islanti +16,6 %, Georgia +14,1, Latvia +12,9 % ja Kypros +8,7 %, BSP-myyntitasot olivat jo huomattavasti vuoden 2019 tasoa korkeammat.

### **Lisätietoja:**

Toimitusjohtaja Heli Mäki-Franti, Suomen matkailualan liitto ry SMAL, p. 09 4133 3550,  
heli.maki-franti(at)smal.fi